អនុសញ្ញាស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើង ប្រឆាំងនឹងនារីភេទ

អនុម័ត និងបើកឲ្យចុះហត្ថលេខា ផ្តល់សច្ចាប័ន

និងឲ្យចូលជាសមាជិកតាមសេចក្តីសម្រេចលេខ ៣៤១៨០

ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៧៩ របស់មហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ

ចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី៣ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៨១ ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិមាត្រា ២៧

រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ

កត់សម្គាល់ឃើញថា ធម្មនុញ្ញសហប្រជាជាតិអះអាងជាថ្មីនូវជំនឿលើសិទ្ធិមូលដ្ឋានរបស់មនុស្ស លើសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងតម្លៃមនុស្ស និងលើសិទ្ធិស្មើគ្នារវាងបុរសនិងស្ត្រី ។

កត់សម្គាល់ឃើញថា សេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស បញ្ជាក់នូវគោលការណ៍មិនរើសអើង និងបានប្រកាសថា មនុស្សគ្រប់រូបកើតមកមានសេរីភាពនិងសមភាពក្នុងសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងសិទ្ធិ ហើយថា មនុស្សគ្រប់រូបត្រូវទទួលបានសិទ្ធិសេរីភាពទាំងអស់ដែលមានចែងក្នុងសេចក្តីប្រកាសនេះ ដោយគ្មានការប្រកាន់បែងចែកណាមួយ រួមទាំងការបែងចែកខាងផ្លូវភេទផង ។

កត់សម្គាល់ឃើញថា រដ្ឋភាគីនៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស មានកាតព្វកិច្ចធានាសិទ្ធិស្មើគ្នារវាងបុរសនិងស្ត្រី ក្នុងការអាស្រ័យផលសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច វប្បធម៌ ពលរដ្ឋនិងនយោបាយ ។

យល់ឃើញថា អនុសញ្ញាអន្តរជាតិដែលបានអនុម័តក្រោមកិច្ចឧបត្ថម្ភរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ និងស្ថាប័នឯកទេសនានា ក្នុងការលើកកម្ពស់សមភាពនៃសិទ្ធិបុរសនិងស្ត្រី។

កត់សម្គាល់ឃើញថា សេចក្តីសម្រេច សេចក្តីប្រកាស និងអនុសាសន៍នានាដែលបានអនុម័តដោយអង្គការសហប្រជាជាតិ និងស្ថាប័នឯកទេសនានា ក្នុងគោលបំណងលើកកម្ពស់សមភាពនៃសិទ្ធិបុរសនិងស្ត្រី ។

មានកង្វល់ថា ទោះបីមានលិខិតុបករណ៍ទាំងនេះហើយក្តី ក៏ការរើសអើងដែលកាន់តែរីករាលដាល ប្រឆាំងនឹងនារីភេទ នៅតែបន្តកើតមាន ។

រំលឹកឡើងវិញថា ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងនារីភេទ រំលោភលើគោលការណ៍សមភាពនៃសិទ្ធិ និងការគោរពសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្ស ជាឧបសគ្គដល់ការចូលរួមរបស់ស្ត្រីក្នុងល័ក្ខខ័ណ្ឌស្មើភាពគ្នាជាមួយបុរសក្នុងជីវភាពនយោបាយ សង្គមកិច្ច សេដ្ឋកិច្ច និងវប្បធម៌នៃប្រទេសរបស់ខ្លួន ធ្វើឲ្យរាំងស្ទះដល់ការរីកចម្រើននៃភាពសំបូររុងរឿងរបស់សង្គម និងគ្រួសារ ហើយបង្កការលំបាកកាន់តែខ្លាំងដល់ការអភិវឌ្ឍន៍ពេញលេញនៃសក្តានុភាពរបស់ស្ត្រីក្នុងការបម្រើប្រទេសរបស់ខ្លួន និងមនុស្សជាតិ ។

មានកង្វល់ថា ក្នុងស្ថានភាពក្រីក្រ ស្ត្រីភេទបានទទួលតិចបំផុតនូវម្ហូបអាហារ សេវាសុខាភិបាល ការអប់រំ ការបណ្តុះបណ្តាល និងឱកាសរកការងារធ្វើ ព្រមទាំងសេចក្តីត្រូវការដទៃទៀត ។

ជឿជាក់ថា ការបង្កើតប្រព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចអន្តរជាតិថ្មី ផ្អែកលើមូលដ្ឋានសមភាពនិងយុត្តិធម៌នឹងរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ដល់ការលើកកម្ពស់សមភាពរវាងបុរសនិងស្ត្រី។

គូសបញ្ជាក់ថា ការលុបបំបាត់ចោលរបបអាប៉ាថេត គ្រប់ទម្រង់ពូជសាសន៍និយម ការរើសអើងពូជសាសន៍ អាណានិគមនិយម អាណានិគមនិយមបែបថ្មី ការឈ្លានពាន ការកាន់កាប់និងជិះជាន់ដោយបរទេស និងការជ្រៀតជ្រែកក្នុងកិច្ចការផ្ទៃក្នុងរបស់រដ្ឋ គឺជាការចាំបាច់ដល់ការអាស្រ័យផលពេញលេញពីសិទ្ធិរបស់បុរសនិងស្ត្រី។

អះអាងថា ការពង្រឹងសន្តិភាព និងសន្តិសុខអន្តរជាតិ ការបន្ធូរភាពតានតឹងអន្តរជាតិ សហប្រតិបត្តិការទៅវិញទៅមករវាងរដ្ឋទាំងអស់ ដោយមិនគិតដល់ប្រព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមកិច្ចរបស់រដ្ឋទាំងនោះ ការដកហូតអាវុធជាទូទៅនិងទាំងស្រុង ជាពិសេស ការដកហូតអាវុធនុយក្លេអ៊ែរក្រោមការត្រួតពិនិត្យហ្មត់ចត់ និងដោយប្រសិទ្ធភាពពីអន្តរជាតិ ការអះអាងនូវគោលការណ៍យុត្តិធម៌ សមភាព និងអត្ថប្រយោជន៍ទៅវិញទៅមក ក្នុងទំនាក់ទំនងរវាងប្រទេសទាំងឡាយ និងការសម្រេចបាននូវសិទ្ធិស្វ័យសម្រេច និងឯករាជ្យភាពរបស់ប្រជាជាតិ ក្រោមការជិះជាន់ និងអាណានិគមបរទេស និងការកាន់កាប់ដោយបរទេស ហើយនិងការគោរពអធិបតេយ្យភាពជាតិនិងបូរណភាពទឹកដី នឹងលើកកម្ពស់វឌ្ឍនភាព និង

ការអភិវឌ្ឍន៍សង្គម ហើយផលនេះ នឹងរួមចំណែកដល់ការធ្វើឲ្យសម្រេចបាននូវសមភាពពេញលេញរវាងបុរសនិងស្ត្រី ។

ជឿជាក់ថា ការអភិវឌ្ឍន៍យ៉ាងពេញលេញរបស់ប្រទេសមួយ សុខុមាលភាពរបស់ពិភពលោក និងបុព្វហេតុសន្តិភាព ត្រូវការឲ្យមានការចូលរួមជាអតិបរិមារបស់ស្ត្រីដោយសមភាពជាមួយបុរសនៅក្នុងវិស័យទាំងអស់ ។

ចងចាំថា វិភាគទានដ៏ធំធេងរបស់ស្ត្រីចំពោះសុខុមាលភាព គ្រួសារ និងការអភិវឌ្ឍន៍សង្គមដែលមិនបានទទួលស្គាល់ពេញលេញមកដល់ពេលនេះ សារៈសំខាន់សង្គមនៃមាតុភាព និងតួនាទីរបស់ឪពុកម្ដាយក្នុងគ្រួសារ និងក្នុងការអប់រំកូន និងដឹងថា តួនាទីរបស់ស្ត្រីក្នុងការបង្កើតកូនមិនគួរជាមូលហេតុនៃការរើសអើងទេ ប៉ុន្តែការអប់រំកូន តម្រូវឲ្យចែករំលែកការទទួលខុសត្រូវរវាងបុរសនិងស្ត្រី និងសង្គមទាំងមូល ។

ដឹងថា តួនាទីជាប្រពៃណីរបស់បុរសនិងស្ត្រីនៅក្នុងសង្គមនិងគ្រួសារ ចាំបាច់ត្រូវមានការផ្លាស់ប្តូរ ដើម្បីធ្វើឲ្យសម្រេចបាននូវសមភាពពេញលេញរវាងបុរសនិងស្ត្រី ។

ប្តេជ្ញាចិត្ត អនុវត្តគោលការណ៍ទាំងឡាយដែលមានចែងក្នុងសេចក្តីប្រកាសស្តីពីការលុបបំបាត់ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងនារីភេទ ហើយដើម្បីគោលបំណងនោះ អនុម័តវិធានការចាំបាច់នានាដើម្បីលុបបំបាត់ការរើសអើងគ្រប់ទម្រង់ និងគ្រប់ការសម្តែងចេញ ។

បានព្រមព្រៀងគ្នាតទៅៈ

ផ្នែកទី ១

មាត្រា ១

ដើម្បីបម្រើគោលដៅនៃអនុសញ្ញានេះ ពាក្យ "ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងនារីភេទ" សំដៅដល់ការប្រកាន់ ការបែងចែក ការផាត់ចេញ ឬការរឹតត្បិតផ្អែកលើភេទដែលមានអានុភាព ឬមានបំណងធ្វើឲ្យខូចខាត ឬធ្វើឲ្យមោឃៈនូវការទទួលស្គាល់ ការអាស្រ័យផល ឬការប្រើប្រាស់ដោយស្ត្រីដោយឥតគិតដល់ស្ថានភាពអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់ស្ត្រី ផ្អែកលើមូលដ្ឋានសមភាពរវាងបុរសនិងស្ត្រីនូវសិទ្ធិមនុស្សនិងសេរីភាពមូលដ្ឋាន ក្នុងវិស័យនយោបាយ សេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច វប្បធម៌ និងពលរដ្ឋ ឬក្នុងវិស័យដទៃទៀត ។

មាត្រា ២

រដ្ឋភាគីផ្តន្ទាទោសការរើសអើងប្រឆាំងនឹងនារីភេទក្នុងគ្រប់ទម្រង់ ព្រមព្រៀងគ្នាអនុវត្តគោលនយោបាយតាមមធ្យោបាយសមស្រប និងដោយឥតពន្យាពេលដើម្បីឈានទៅលុបបំបាត់ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងនារីភេទ ហើយក្នុងទិសដៅនេះ សន្យាថាៈ

(ក) បញ្ចូលគោលការណ៍សមភាពរវាងបុរសនិងស្ត្រីទៅក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ឬច្បាប់ជាតិសមស្របឯទៀត ប្រសិនបើមិនទាន់បានបញ្ចូលនៅឡើយ និងធានាតាមផ្លូវច្បាប់ ឬមធ្យោបាយសមស្របដទៃទៀត ដើម្បីធ្វើឲ្យគោលការណ៍នេះបានសម្រេចជាក់ស្តែង ។

(ខ) អនុម័តបទប្បញ្ញត្តិ វិធានការច្បាប់ និងវិធានការសមស្របផ្សេងៗ រួមមានទណ្ឌកម្មផង តាមការសមស្រប ដើម្បីហាមឃាត់ការរើសអើងទាំងអស់ប្រឆាំងនឹងនារីភេទ ។

(គ) បង្កើតកិច្ចការពារសិទ្ធិរបស់ស្ត្រីតាមផ្លូវច្បាប់ ផ្អែកលើមូលដ្ឋានសមភាពជាមួយបុរស និងធានាការពារប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពដល់ស្ត្រី ប្រឆាំងនឹងអំពើរើសអើងតាមរយៈសាលាជម្រះក្តីជាតិដែលមានសមត្ថកិច្ច និងស្ថាប័នសាធារណៈដទៃទៀត ។

(ឃ) ទប់ស្កាត់មិនឲ្យធ្វើអំពើ ឬការអនុវត្តន៍ដែលមានលក្ខណៈរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីដែលធ្វើឡើងដោយបុគ្គល អង្គការ ឬសហគ្រាសណាមួយ ។

(ង) ចាត់វិធានការសមស្របទាំងអស់ ដើម្បីលុបបំបាត់ចោលការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីដែល ធ្វើឡើងដោយបុគ្គល អង្គការ ឬសហគ្រាសណាមួយ។

(ច) ចាត់វិធានការសមស្របទាំងអស់ រួមទាំងការធ្វើច្បាប់ផង ដើម្បីកែប្រែ ឬដាក់ឲ្យនិរាករណ៍ច្បាប់ បទបញ្ជា ទម្លាប់ និងការអនុវត្តន៍ណាដែលបង្កើតការរើសអើងប្រឆាំងនឹងនារីភេទ ។

(ឆ) ដាក់ឲ្យនិរាករណ៍បទប្បញ្ញត្តិព្រហ្មទណ្ឌជាតិទាំងឡាយណាដែលបង្កើតជាការរើសអើងប្រឆាំងនឹងនារីភេទ ។

មាត្រា ៣

ក្នុងគ្រប់វិស័យ ជាពិសេសវិស័យនយោបាយ សង្គមកិច្ច សេដ្ឋកិច្ច និងវប្បធម៌ រដ្ឋត្រូវចាត់វិធានការសមស្របទាំងអស់ រួមមានការធ្វើច្បាប់ផង ដើម្បីធានាការអភិវឌ្ឍន៍ និងការរីក

ចម្រើនពេញលេញរបស់ស្ត្រី ដើម្បីធានាឲ្យស្ត្រីប្រើប្រាស់ និងអាស្រ័យផលសិទ្ធិមនុស្ស និងសេរីភាពមូលដ្ឋានដោយសមភាពជាមួយបុរស ។

មាត្រា ៤

១.ការអនុម័តដោយរដ្ឋភាគីនូវវិធានការពិសេសបណ្តោះអាសន្នដើម្បីពន្លឿនការកសាងសមភាពតាមការជាក់ស្តែងរវាងបុរសនិងស្ត្រី មិនត្រូវចាត់ទុកជាការរើសអើងដូចបានចែងក្នុងអនុសញ្ញានេះទេ ប៉ុន្តែទោះតាមបែបណាមួយក៏ដោយ មិនត្រូវមានន័យថា រក្សាទុកបទដ្ឋានវិសមភាព ឬដាច់ដោយឡែកឡើយ វិធានការទាំងនេះត្រូវដាក់ឱ្យនិរាករណ៍នៅពេលគោលដៅសមភាពនៃឱកាស និងការប្រព្រឹត្តមកលើស្ត្រី បានសម្រេចហើយ។

២.ការអនុម័តដោយរដ្ឋភាគីនូវវិធានការពិសេស រួមទាំងវិធានការទាំងឡាយដែលមានក្នុងអនុសញ្ញានេះ ដើម្បីការពារមាតុភាពផង មិនត្រូវចាត់ទុកជាការរើសអើងឡើយ។

មាត្រា ៥

រដ្ឋភាគីត្រូវប្រកាន់យកវិធានការសមស្របទាំងអស់ ដើម្បីៈ

(ក) កែប្រែផ្នត់គំនិត ឥរិយាបថសង្គម និងវប្បធម៌របស់បុរសនិងស្ត្រី ដើម្បីសម្រេចបាននូវការលុបបំបាត់សេចក្តីលំអៀងនិងទម្លាប់ និងការអនុវត្តន៍ជាទម្លាប់ផ្សេងៗទៀតផ្អែកលើគំនិតស្តីពីភាពទាបជាង ឬខ្ពស់ជាងរបស់ភេទណាមួយ ឬលើតួនាទីជាទម្លាប់សម្រាប់បុរសនិងស្ត្រី ។

(ខ) ធានាថា ការអប់រំគ្រួសារ មានរាប់បញ្ចូលការយល់ដឹងត្រឹមត្រូវអំពីមាតុភាពដែលជាមុខងាររបស់សង្គម និងការទទួលស្គាល់ ការទទួលខុសត្រូវរួមរបស់បុរសនិងស្ត្រីក្នុងការចិញ្ចឹមកូន និងការអភិវឌ្ឍន៍របស់កូន ហើយប្រការនេះ ក៏ត្រូវមានការយល់ថា ប្រយោជន៍របស់កុមារគឺជាល័ក្ខខ័ណ្ឌចម្បងក្នុងគ្រប់ករណីទាំងអស់ ។

មាត្រា ៦

រដ្ឋភាគីត្រូវប្រកាន់យកវិធានការសមស្របទាំងអស់ រួមទាំងការធ្វើច្បាប់ផង ដើម្បីបង្ក្រាបគ្រប់ទម្រង់នៃការជួញដូរស្ត្រី និងអាជីវកម្មពេស្យាកម្មលើស្ត្រី ។

ផ្នែកទី ២

មាត្រា ៧

រដ្ឋភាគីត្រូវប្រកាន់យកវិធានការសមស្របដើម្បីលុបបំបាត់ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីក្នុងជីវភាពនយោបាយនិងសាធារណៈរបស់ប្រទេស និងជាពិសេស ត្រូវធានានូវល័ក្ខខ័ណ្ឌស្មើភាពរវាងស្ត្រីនិងបុរសនូវសិទ្ធិៈ

(ក) បោះឆ្នោតនៅគ្រប់ការបោះឆ្នោត និងការធ្វើប្រជាមតិសាធារណៈ និងមានសិទ្ធិឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតសម្រាប់ស្ថាប័នដែលត្រូវបានជ្រើសរើសដោយការបោះឆ្នោតជាសាធារណៈ។

(ខ) ចូលរួមតាក់តែងគោលនយោបាយរបស់រដ្ឋ និងការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយកាន់មុខការសាធារណៈ និងបំពេញមុខងារសាធារណៈនៅគ្រប់កម្រិតជាន់ថ្នាក់របស់រដ្ឋាភិបាល។

(គ) ចូលរួមក្នុងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងសមាគមដែលពាក់ព័ន្ធនឹងជីវភាពសាធារណៈ និងនយោបាយរបស់ប្រទេសជាតិ ។

មាត្រា ៨

រដ្ឋភាគីត្រូវប្រកាន់យកវិធានការសមស្របទាំងអស់ដើម្បីធានាឲ្យស្ត្រីមានឱកាសធ្វើជាតំណាងរដ្ឋាភិបាលនៅថ្នាក់អន្តរជាតិ និងចូលរួមក្នុងកិច្ចការរបស់អង្គការអន្តរជាតិ ដោយផ្អែកលើល័ក្ខខ័ណ្ឌស្មើភាពជាមួយបុរស និងដោយគ្មានការរើសអើង ។

មាត្រា ៩

១. រដ្ឋភាគីត្រូវផ្តល់ឲ្យស្ត្រីនូវសិទ្ធិស្មើគ្នានឹងបុរសក្នុងការទទួល ការផ្លាស់ប្តូរ ឬការរក្សាទុកសញ្ជាតិរបស់ខ្លួន ។ រដ្ឋភាគីត្រូវធានាជាពិសេសថា ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយជនបរទេស ឬការផ្លាស់ប្តូរសញ្ជាតិរបស់ប្តីក្នុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ មិនធ្វើឲ្យផ្លាស់ប្តូរជាស្វ័យប្រវត្តិនូវសញ្ជាតិរបស់ប្រពន្ធ មិនធ្វើឲ្យប្រពន្ធគ្មានសញ្ជាតិ ឬបង្ខំឲ្យប្រពន្ធយកសញ្ជាតិរបស់ប្តីឡើយ ។

២.រដ្ឋភាគីត្រូវផ្តល់ឲ្យស្ត្រីនូវសិទ្ធិស្មើគ្នានឹងបុរសក្នុងការសម្រេចពីសញ្ជាតិរបស់កូនផងដែរ។

ផ្នែកទី ៣

មាត្រា ១០

រដ្ឋភាគីត្រូវប្រកាន់យកវិធានការសមស្របទាំងអស់ដើម្បីលុបបំបាត់ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងនារីភេទ ដើម្បីធានាឲ្យស្ត្រីមានសិទ្ធិស្មើគ្នានឹងបុរសក្នុងវិស័យអប់រំ និងជាពិសេសដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃសមភាពរវាងបុរសនិងស្ត្រី ដើម្បីធានាឱ្យស្ត្រីនូវៈ

(ក) ល័ក្ខខ័ណ្ឌដូចគ្នាសម្រាប់មុខរបរ និងការណែនាំខាងវិជ្ជាជីវៈសម្រាប់ការទទួលបាននូវការសិក្សា និងសម្រាប់ការទទួលបាននូវសញ្ញាប័ត្រក្នុងគ្រឹះស្ថានអប់រំគ្រប់ប្រភេទទាំងនៅជនបទ ទាំងនៅទីក្រុង ។ សមភាពនេះត្រូវធានាឲ្យមានក្នុងការអប់រំមុនបឋមសិក្សា ការអប់រំចំណេះទូទៅបច្ចេកទេស វិជ្ជាជីវៈ និងបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់ និងការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈមធ្យមគ្រប់ផ្នែកផងដែរ ។

(ខ) សិទ្ធិទទួលបានកម្មវិធីសិក្សាអប់រំដូចគ្នា ការប្រឡងដូចគ្នា បុគ្គលិកបង្រៀនដែលមានគុណសម្បត្តិដូចគ្នា និងបរិវេណសាលា និងសម្ភារៈសិក្សាដែលមានគុណភាពដូចគ្នា ។

(គ) ការលុបបំបាត់រាល់ទស្សនៈជាទម្លាប់ស្តីអំពីតួនាទីរបស់បុរសនិងស្ត្រីនៅគ្រប់កម្រិត និងគ្រប់ទម្រង់នៃការអប់រំ ដោយលើកទឹកចិត្តដល់ការអប់រំរួមគ្នា និងប្រភេទផ្សេងៗទៀតនៃការអប់រំ ដែលជួយឲ្យសម្រេចគោលបំណងនេះ និងជាពិសេស ដោយពិនិត្យកែប្រែឡើងវិញនូវសៀវភៅសិក្សា និងកម្មវិធីសិក្សា និងផ្លាស់ប្តូរវិធីសាស្ត្របង្រៀន ។

(ឃ) ឱកាសដូចគ្នាក្នុងការទទួលបានអាហារូបករណ៍ និងប្រាក់សម្រាប់ការសិក្សាផ្សេងៗ

(ង) ឱកាសដូចគ្នាក្នុងការទទួលបានកម្មវិធីអប់រំអចិន្ត្រៃយ៍ រួមមានកម្មវិធីអក្ខរកម្មសម្រាប់នីតិជន និងអនក្ខរជនផង ជាពិសេសកម្មវិធីទាំងឡាយសំដៅកាត់បន្ថយឲ្យបានឆាប់រហ័សតាមដែលអាចធ្វើទៅបាននូវគម្លាតណាមួយក្នុងវិស័យអប់រំដែលមានរវាងបុរសនិងស្ត្រី ។

(ច)ការបន្ថយអត្រាបោះបង់ការសិក្សារបស់សិស្សស្រី និងការរៀបចំកម្មវិធីសម្រាប់ក្មេងស្រីនិងសិស្សស្រីដែលឆាប់បោះបង់ការសិក្សា ។

(ឆ) ឱកាសដូចគ្នាក្នុងការចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងកីឡា និងកាយសិក្សា ។

(ជ) ការទទួលបានព័ត៌មានអប់រំពិសេសជាក់លាក់ ដើម្បីជួយធានាសុខភាព និងសុខុមាលភាពគ្រួសារ រួមមានព័ត៌មាន និងដំបូន្មានស្តីពីផែនការគ្រួសារផង ។

មាត្រា ១១

១. រដ្ឋភាគីត្រូវចាត់វិធានការសមស្របទាំងអស់ ដើម្បីលុបបំបាត់ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងនារីភេទក្នុងវិស័យការងារ ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានសមភាពរវាងបុរសនិងស្ត្រី ដើម្បីធានានូវសិទ្ធិដូចគ្នា និងជាពិសេសៈ

(ក) សិទ្ធិធ្វើការងារដែលជាសិទ្ធិមិនអាចលក់ដូរ ផ្ទេរ ឬដកហូតបានរបស់មនុស្សជាតិគ្រប់រូប ។

(ខ) សិទ្ធិមានឱកាសធ្វើការងារដូចគ្នា រួមមានការអនុវត្តន៍លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដូចគ្នាផងក្នុងការជ្រើសរើសឲ្យធ្វើការងារ ។

(គ) សិទ្ធិជ្រើសរើសដោយសេរីនូវវិជ្ជាជីវៈ និងការងារ សិទ្ធិឡើងស័ក្តិ សិទ្ធិមានស្ថិរភាពការងារ ទទួលប្រាក់បំណាច់និងល័ក្ខខ័ណ្ឌការងារ សិទ្ធិទទួលការបណ្តុះបណ្តាល និងវិក្រិតការខាងវិជ្ជាជីវៈ រួមទាំងការហ្វឹកហាត់ការងារ សុក្រឹតការខាងវិជ្ជាជីវៈ និងការបណ្តុះបណ្តាលជាអចិន្ត្រៃយ៍ផង ។

(ឃ) សិទ្ធិក្នុងការទទួលប្រាក់បំណាច់ស្មើគ្នា រួមទាំងផលប្រយោជន៍ និងសិទ្ធិទទួលបានការអនុវត្តន៍ស្មើគ្នាចំពោះការងារដែលមានតម្លៃស្មើគ្នា និងសិទ្ធិទទួលបានការអនុវត្តន៍ស្មើគ្នាលើការវាយតម្លៃគុណភាពការងារ ។

(ង) សិទ្ធិទទួលបានសន្តិសុខសង្គម ជាពិសេសប្រយោជន៍សម្រាប់ការចូលនិវត្តន៍ ការគ្មានការងារធ្វើ ការមានជំងឺ ការគ្មានសុពលភាព និងវ័យចំណាស់ ឬបាត់បង់សមត្ថភាពការងារដទៃទៀត ព្រមទាំងសិទ្ធិឈប់សម្រាកដោយមានប្រាក់ឈ្នួល ។

(ច) សិទ្ធិទទួលបានការការពារសុខភាព និងសុវត្ថិភាពក្នុងល័ក្ខខ័ណ្ឌការងារ រួមមានការការពារមុខងារបន្តពូជផង ។

២. ដើម្បីបង្ការការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីផ្អែកលើអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬមាតុភាព និង ដើម្បីធានាសិទ្ធិធ្វើការងាររបស់ស្ត្រីឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព រដ្ឋភាគីសន្យាចាត់វិធានការសមស្រប ដើម្បីៈ

(ក) ហាមឃាត់ដោយដាក់ទណ្ឌកម្មនូវការបណ្តេញចេញពីការងារ ដោយមូលហេតុ មានគភ៌ ឬ ការឈប់សម្រាកមាតុភាព និងការរើសអើងក្នុងការបណ្តេញចេញពីការងារ ដោយផ្អែកលើស្ថានភាពអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។

(ខ) ផ្តល់ការឈប់សម្រាកមាតុភាពដោយមានប្រាក់ឈ្នួល ឬប្រាក់បំណាច់សង្គមកិច្ច ស្មើគ្នា ដោយគ្មានការបាត់បង់ការងារ អតីតភាពការងារ ឬជំនួយសង្គមកិច្ច ។

(គ) ជំរុញការផ្តល់សេវាគាំពារសង្គមកិច្ចចាំបាច់ ដើម្បីឲ្យឪពុកម្តាយអាចបញ្ចូលកាតព្វ កិច្ចគ្រួសារជាមួយនឹងការទទួលខុសត្រូវខាងវិជ្ជាជីវៈ និងការចូលរួមក្នុងជីវភាពសាធារណៈ ជាពិសេស ដោយសម្រួលដល់ការបង្កើត និងការអភិវឌ្ឍន៍បណ្តាញនៃសម្ភារៈរូបវន្តសម្រាប់ ថែទាំកុមារ ។

(ឃ) ផ្តល់ការការពារពិសេសដល់ស្ត្រីកំពុងមានគភ៌ពីប្រភេទការងារទាំងឡាយណា ដែលបង្ហាញឲ្យឃើញថាមានគ្រោះថ្នាក់ដល់ពួកគេ ។

៣. ច្បាប់ការពារស្ត្រីទាក់ទងនឹងបញ្ហាដែលបានចែងក្នុងមាត្រានេះ ត្រូវលើកយកមក ពិនិត្យឡើងវិញជាទៀងទាត់ទៅតាមចំណេះដឹងផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកទេស និងត្រូវ សើរើ ធ្វើនិរាករណ៍ ឬអនុវត្តបន្តទៅតាមការចាំបាច់ ។

មាត្រា ១២

១. រដ្ឋភាគីត្រូវប្រកាន់យកវិធានការសមស្របទាំងអស់ដើម្បីលុបបំបាត់ការរើសអើង ប្រឆាំងនឹងស្ត្រីក្នុងវិស័យថែទាំសុខភាព ដើម្បីធានា ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានសមភាពរវាង បុរសនិងស្ត្រីនូវសិទ្ធិទទួលសេវាថែទាំសុខភាព រួមទាំងមធ្យោបាយទាក់ទងនឹងផែនការ គ្រួសារផង ។

២. ក្រៅពីបទប្បញ្ញត្តិដែលចែងក្នុងកថាខណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ រដ្ឋភាគីត្រូវធានា ចំពោះស្ត្រីកំពុងមានគភ៌ កំពុងសម្រាលកូន និងក្រោយពេលសម្រាលកូន នូវការផ្តល់សេវា

សមស្រប បើចាំបាច់ដោយឥតគិតថ្លៃ ព្រមទាំងអាហារូបត្ថម្ភគ្រប់គ្រាន់ក្នុងរយៈពេលមានគភ៌ និងពេលបំបៅកូន ។

មាត្រា ១៣

រដ្ឋភាគីត្រូវចាត់វិធានការសមស្របនានាដើម្បីលុបបំបាត់ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីក្នុងវិស័យជីវភាព សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមកិច្ចផ្សេងទៀត ដើម្បីធានាដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានសមភាពរវាងបុរសនិងស្ត្រីនូវសិទ្ធិដូចគ្នា ជាពិសេសៈ

(ក) សិទ្ធិទទួលបានផលប្រយោជន៍សម្រាប់គ្រួសារ

(ខ) សិទ្ធិខ្ចីប្រាក់ពីធនាគារ អ៊ីប៉ូតែក និងទម្រង់ផ្សេងៗទៀតនៃឥណទានហិរញ្ញវត្ថុ

(គ) សិទ្ធិចូលរួមក្នុងសកម្មភាពកំសាន្ត កីឡា និងគ្រប់ទិដ្ឋភាពនៃជីវភាពវប្បធម៌ ។

មាត្រា ១៤

១. រដ្ឋភាគីត្រូវគិតគូរដល់បញ្ហាពិសេសដែលស្ត្រីនៅជនបទប្រឈមមុខ និងតួនាទីសំខាន់របស់ស្ត្រីជនបទក្នុងការរក្សាភាពគង់វង្សសេដ្ឋកិច្ចគ្រួសាររបស់ខ្លួន រួមមានការងាររបស់ពួកគេក្នុងផ្នែកគ្មានចំណូលសេដ្ឋកិច្ចផង ។ រដ្ឋភាគីត្រូវចាត់វិធានការសមស្របទាំងអស់ដើម្បីធានាការអនុវត្តន៍បទប្បញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះចំពោះស្ត្រីនៅជនបទ ។

២. រដ្ឋភាគីត្រូវប្រកាន់យកវិធានការសមស្របទាំងអស់ ដើម្បីលុបបំបាត់ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីនៅជនបទ ដើម្បីធានានូវការចូលរួមរបស់ស្ត្រីក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និងទទួលអត្ថប្រយោជន៍ពីការអភិវឌ្ឍន៍ជនបទដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានសមភាពរវាងបុរសនិងស្ត្រី និងជាពិសេសត្រូវធានាឲ្យស្ត្រីជនបទទាំងនោះនូវសិទ្ធិៈ

(ក) ចូលរួមពេញលេញក្នុងការតាក់តែង និងអនុវត្តផែនការអភិវឌ្ឍន៍នៅគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ។

(ខ) មានសិទ្ធិទទួលបានសេវាគ្រប់គ្រាន់ខាងវិស័យសុខាភិបាល រួមទាំងព័ត៌មាន ការប្រឹក្សា និងសេវាផែនការគ្រួសារ ។

(គ) ទទួលអត្ថប្រយោជន៍ដោយផ្ទាល់ពីកម្មវិធីសន្តិសុខសង្គម ។

(ឃ) ទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលនិងការអប់រំក្នុងប្រព័ន្ធនិងក្រៅប្រព័ន្ធគ្រប់ប្រភេទ រួមទាំង ការអប់រំអក្ខរកម្មបង្កើតមុខរបរផង ព្រមទាំងជាពិសេសអត្ថប្រយោជន៍សេវាសហគមន៍ និងការពង្រីកសេវាផ្សេងៗទៀត ដើម្បីបង្កើនសមត្ថភាពបច្ចេកទេសរបស់ស្ត្រី ។

(ង) រៀបចំក្រុមជួយខ្លួនឯងនិងសហករណ៍ដើម្បីទទួលបានឱកាសផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចស្មើគ្នា តាមរយៈការងារមានប្រាក់ឈ្នួល ឬការងារឯករាជ្យ ។

(ច) ចូលរួមក្នុងគ្រប់សកម្មភាពរបស់សហគមន៍

(ឆ) មានសិទ្ធិទទួលបានឥណទាននិងប្រាក់កម្ចីខាងកសិកម្ម សេវាកម្មទីផ្សារ បច្ចេកវិជ្ជាសមស្រប និងការអនុវត្តន៍ស្មើគ្នាក្នុងការកែទម្រង់ដីធ្លីនិងកសិកម្ម ព្រមទាំងក្នុងគម្រោងបែងចែកដីធ្លី ។

(ជ) អាស្រ័យផលល័ក្ខខ័ណ្ឌរស់នៅគ្រប់គ្រាន់ ជាពិសេសទាក់ទងនឹងការមានផ្ទះសម្បែង អនាម័យ ការផ្គត់ផ្គង់អគ្គិសនីនិងទឹក ការដឹកជញ្ជូន និងគមនាគមន៍ ។

ផ្នែកទី ៤

មាត្រា ១៥

១. រដ្ឋភាគីត្រូវផ្តល់ឲ្យស្ត្រីនូវសមភាពជាមួយបុរសនៅចំពោះមុខច្បាប់ ។

២. រដ្ឋភាគីត្រូវផ្តល់ឲ្យស្ត្រីក្នុងរឿងរដ្ឋប្បវេណី នូវឋានៈនីត្យានុកូលដូចគ្នានឹងបុរស និងមានឱកាសដូចគ្នាដើម្បីប្រើប្រាស់ឋានៈនេះ ។ ជាពិសេស រដ្ឋភាគីត្រូវផ្តល់ឲ្យស្ត្រីនូវសិទ្ធិស្មើគ្នាក្នុងការចុះកិច្ចសន្យា និងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យ និងត្រូវឲ្យមានការប្រព្រឹត្តមកលើស្ត្រីដូចគ្នាក្នុងគ្រប់ដំណាក់កាលនៃនីតិវិធីរបស់តុលាការ និងសាលាជម្រះក្តី ។

៣. រដ្ឋភាគីព្រមព្រៀងគ្នាថា កិច្ចសន្យាទាំងអស់ និងលិខិតុបករណ៍ឯកជនគ្រប់ប្រភេទដែលមានអានុភាពនីត្យានុកូល សំដៅរឹតត្បិតឋានៈនិត្យានុកូលរបស់ស្ត្រី ត្រូវទុកជាមោឃៈ ។

៤. រដ្ឋភាគីត្រូវឲ្យបុរសនិងស្ត្រីមានសិទ្ធិដូចគ្នាចំពោះច្បាប់ដែលទាក់ទងដល់សិទ្ធិដើរហើររបស់បុគ្គល និងសេរីភាពជ្រើសរើសនិវេសនដ្ឋាន និងលំនៅឋាន ។

មាត្រា ១៦

១. រដ្ឋភាគីត្រូវចាត់វិធានការសមស្របទាំងអស់ ដើម្បីលុបបំបាត់ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីលើរាល់បញ្ហាដែលទាក់ទងនឹងអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងទំនាក់ទំនងគ្រួសារ និងជាពិសេស ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានសមភាពរវាងបុរសនិងស្ត្រី ត្រូវធានាឲ្យស្ត្រីនូវៈ

(ក) សិទ្ធិដូចគ្នាក្នុងការចុះកិច្ចសន្យាអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។

(ខ) សិទ្ធិដូចគ្នាក្នុងការជ្រើសរើសសហព័ទ្ធរបស់ខ្លួនដោយសេរី និងក្នុងការចុះកិច្ចសន្យាអាពាហ៍ពិពាហ៍ តែនៅពេលណាដែលពួកគេព្រមព្រៀងគ្នាដោយសេរី និងដោយពេញលេញប៉ុណ្ណោះ ។

(គ) សិទ្ធិនិងការទទួលខុសត្រូវដូចគ្នានៅពេលមានចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងនៅពេលរំលាយអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។

(ឃ) សិទ្ធិនិងការទទួលខុសត្រូវដូចគ្នាក្នុងតួនាទីជាឪពុកម្តាយលើបញ្ហាទាក់ទងនឹងកូនដោយឥតគិតពីស្ថានភាពគ្រួសារ ហើយអត្ថប្រយោជន៍របស់កូនត្រូវស្ថិតជាចម្បងនៅគ្រប់ករណីទាំងអស់ ។

(ង) សិទ្ធិដូចគ្នាក្នុងការសម្រេចចិត្តដោយសេរី និងដោយស្មារតីទទួលខុសត្រូវក្នុងការសម្រេចអំពីចំនួនកូន និងការពន្យារកំណើត និងក្នុងការទទួលបានព័ត៌មាន ការអប់រំ និងមធ្យោបាយដើម្បីឲ្យស្ត្រីអាចប្រើប្រាស់សិទ្ធិទាំងនេះ ។

(ច) សិទ្ធិនិងការទទួលខុសត្រូវដូចគ្នាចំពោះភាពជាអាណាព្យាបាល ការការពារ ការគ្រប់គ្រងនិងការទទួលចិញ្ចឹមកូនអ្នកដទៃ ឬក្នុងការអនុវត្តន៍ស្រដៀងគ្នា បើគំនិតទាំងនេះមានស្រាប់នៅក្នុងច្បាប់ជាតិ ។ នៅគ្រប់ករណីទាំងអស់ អត្ថប្រយោជន៍របស់កូនត្រូវចាត់ទុកជាចម្បង ។

(ឆ) សិទ្ធិបុគ្គលដូចគ្នារវាងប្តីនិងប្រពន្ធ រួមមានសិទ្ធិជ្រើសរើសនាមត្រកូល វិជ្ជាជីវៈ និងមុខរបរផង ។

(ជ) សិទ្ធិដូចគ្នាសម្រាប់ទាំងពីរនាក់ប្តីនិងប្រពន្ធចំពោះកម្មសិទ្ធិ ការទិញ ការចាត់ចែង ការគ្រប់គ្រង ការអាស្រ័យផល និងការប្រគល់ទ្រព្យសម្បត្តិ ទោះមិនគិតថ្លៃក្តី ឬគិតថ្លៃក្តី

២. ការភ្ជាប់ពាក្យ និងការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍កូនដែលមិនទាន់គ្រប់អាយុរៀបការ មិនត្រូវមានអានុភាពផ្លូវច្បាប់ទេ ហើយគេត្រូវចាត់វិធានការចាំបាច់ទាំងអស់ រួមទាំងការធ្វើច្បាប់ផង ដើម្បីកំណត់អាយុអប្បបរមាសម្រាប់រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ហើយចាំបាច់ត្រូវចុះបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍នៅក្នុងបញ្ជីជាផ្លូវការ ។

ផ្នែកទី ៥

មាត្រា ១៧

១. ក្នុងគោលបំណងពិនិត្យការវិវឌ្ឍន៍ទៅមុខនៃការអនុវត្តន៍អនុសញ្ញានេះ គណៈកម្មាធិការទទួលបន្ទុកការលុបបំបាត់ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងនារីភេទមួយត្រូវបានបង្កើតឡើង ចាប់ពីនេះទៅប្រើត្រឹមតែ (ពាក្យគណៈកម្មាធិការ) ។ គណៈកម្មាធិការនេះមានអ្នកជំនាញការ ១៨រូប នៅពេលដែលអនុសញ្ញានេះចូលជាធរមាន ។ បន្ទាប់ពីរដ្ឋភាគីទី ៣៥ បានផ្តល់សច្ចាប័ន ឬបានចូលជាសមាជិកនៃអនុសញ្ញានេះ គណៈកម្មាធិការនេះនឹងមានអ្នកជំនាញការចំនួន ២៣រូប ដែលមានសីលធម៌ និងមានសមត្ថកិច្ចខ្ពស់ក្នុងវិស័យដែលត្រូវអនុត្តន៍អនុសញ្ញានេះ ។ អ្នកជំនាញការត្រូវបោះឆ្នោតជ្រើសរើសដោយរដ្ឋភាគីពីក្នុងចំណោមជនជាតិរបស់ខ្លួន និងត្រូវធ្វើការក្នុងឋានៈជាបុគ្គលឯកជន ដោយពិចារណាបែងចែកទៅតាមភូមិសាស្ត្រដោយសមធម៌ និងឲ្យមានតំណាងទម្រង់ផ្សេងៗនៃអារ្យធម៌ ព្រមទាំងទៅតាមប្រពន្ធ័ច្បាប់ធំៗផង ។

២. សមាជិករបស់គណៈកម្មាធិការត្រូវជ្រើសរើសតាមការបោះឆ្នោតសម្ងាត់ពីបញ្ជីបេក្ខជនដែលស្នើដោយរដ្ឋភាគី ។ រដ្ឋភាគីនីមួយៗអាចដាក់ស្នើ បេក្ខជនម្នាក់ក្នុងចំណោមបេក្ខជនជាតិរបស់ខ្លួន ។

៣. ការបោះឆ្នោតដំបូងបង្អស់ត្រូវធ្វើឡើង ៦ខែ ក្រោយពីកាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាននៃអនុសញ្ញានេះ ។ យ៉ាងតិច ៣ខែ មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការបោះឆ្នោតនីមួយៗ អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិត្រូវចេញលិខិតអញ្ជើញរដ្ឋភាគីឲ្យដាក់ស្នើនាមបេក្ខជនរបស់ខ្លួនក្នុងរយៈពេល ២ខែ ។ អគ្គលេខាធិការត្រូវរៀបចំតាមលំដាប់អក្ខរក្រមនូវបញ្ជីឈ្មោះបេក្ខជនដែលស្នើដោយរដ្ឋភាគីដោយបញ្ជាក់ឈ្មោះរដ្ឋភាគីដែលបានជ្រើសតាំងបេក្ខជនទាំងនោះ ហើយផ្ញើបញ្ជីនេះទៅគ្រប់រដ្ឋភាគី ។

៤. ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសសមាជិកគណៈកម្មាធិការត្រូវធ្វើឡើងក្នុងសម័យប្រជុំរបស់រដ្ឋភាគីតាមការកោះអញ្ជើញដោយអគ្គលេខាធិការនៅទីស្នាក់ការអង្គការសហប្រជាជាតិ ។ កូរ៉ុមសម្រាប់កិច្ចប្រជុំគឺពីរភាគបីនៃរដ្ឋភាគី ។ បេក្ខជនដែលជាប់ជាសមាជិកគណៈកម្មាធិការត្រូវតែជាបេក្ខជនទទួលបានសំឡេងច្រើនបំផុត និងសំឡេងភាគច្រើនដាច់ខាតពីតំណាងរបស់រដ្ឋភាគីដែលមានវត្តមាននិងបានបោះឆ្នោត ។

៥. សមាជិកគណៈកម្មាធិការត្រូវជ្រើសរើសតាមការបោះឆ្នោតសម្រាប់រយៈពេល ៤ ឆ្នាំ ។ ប៉ុន្តែ អាណត្តិសមាជិក៩រូបដែលជាប់នៅពេលបោះឆ្នោតលើកទី១ ត្រូវផុតកំណត់ក្នុងរយៈពេល២ឆ្នាំ ហើយឈ្មោះសមាជិកទាំង៩រូបនេះត្រូវចាប់ឆ្នោតជ្រើសរើសដោយប្រធានអង្គប្រជុំភ្លាមៗបន្ទាប់ពីការបោះឆ្នោតលើកទី ១ ។

៦. ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសសមាជិកគណៈកម្មាធិការបន្ថែម ៥រូប នឹងត្រូវធ្វើឡើងស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិច្បាប់ក្នុងកថាខណ្ឌ២ កថាខណ្ឌ៣ និងកថាខណ្ឌ៤នៃមាត្រានេះបន្ទាប់ពីមានការផ្តល់សច្ចាប័ន ឬការចូលជាសមាជិកលើកទី៣៥ ។ អាណត្តិសមាជិក ២ រូប នៃសមាជិកបន្ថែមដែលជាប់ឆ្នោតនឹងត្រូវផុតកំណត់ក្នុងរយៈពេល២ឆ្នាំ ហើយឈ្មោះសមាជិកទាំង ២ រូបនេះត្រូវជ្រើសរើសតាមការចាប់ឆ្នោតដោយប្រធានគណៈកម្មាធិការ ។

៧. ដើម្បីបំពេញកន្លែងទំនេរដោយចៃដន្យ រដ្ឋភាគីណាដែលមានអ្នកជំនាញការរបស់ខ្លួនឈប់បំពេញមុខងារសមាជិកគណៈកម្មាធិការ ត្រូវតែងតាំងអ្នកជំនាញការម្នាក់ទៀតពីចំណោមជនជាតិខ្លួន ដោយមានការយល់ព្រមពីគណៈកម្មាធិការ ។

៨. សមាជិកគណៈកម្មាធិការត្រូវទទួលថវិកាពីធនធានរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិតាមចំណែកនិងល័ក្ខខ័ណ្ឌដែលកំណត់ដោយមហាសន្និបាត អាស្រ័យលើសារៈសំខាន់នៃការងាររបស់គណៈកម្មាធិការ ។

៩. អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិត្រូវផ្តល់បុគ្គលិកនិងសម្ភារៈរូបវន្តដែលចាំបាច់សម្រាប់គណៈកម្មាធិការបំពេញមុខងារឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព ស្របតាមអនុសញ្ញានេះ។

មាត្រា ១៨

១. រដ្ឋភាគីសន្យាដាក់ជូនអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ដើម្បីគណៈកម្មាធិការពិនិត្យនូវរបាយការណ៍ស្តីពីវិធានការខាងនីតិកម្ម តុលាការ រដ្ឋបាល ឬវិធានការផ្សេងៗ ដែលបានអនុម័តផ្តល់អានុភាពដល់បទប្បញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះ ព្រមទាំងការរីកចម្រើនដែលសម្រេចបានៈ

(ក) ក្នុងរយៈពេល ១ ឆ្នាំ ក្រោយពីការចូលជាធរមាននៃអនុសញ្ញាចំពោះរដ្ឋដែលពាក់ព័ន្ធ។

(ខ) បន្ទាប់មក យ៉ាងហោចណាស់រៀងរាល់ ៤ឆ្នាំម្តង និងរបាយការណ៍បន្ថែមបើមានសេចក្តីស្នើសុំរបស់គណៈកម្មាធិការ ។

២. របាយការណ៍អាចបញ្ជាក់ពីកត្តានិងការលំបាកដែលនាំឲ្យប៉ះពាល់ដល់ការបំពេញកាតព្វកិច្ចស្របតាមអនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា ១៩

១. គណៈកម្មាធិការត្រូវអនុម័តបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់ខ្លួន ។

២. គណៈកម្មាធិការត្រូវបោះឆ្នោតជ្រើសរើសមន្ត្រីការិយាល័យរបស់ខ្លួនសម្រាប់រយៈពេល ២ឆ្នាំ ។

មាត្រា ២០

១. គណៈកម្មាធិការត្រូវជួបប្រជុំជាធម្មតាមិនលើសពី ២សប្តាហ៍ក្នុងមួយឆ្នាំៗ ដើម្បីពិនិត្យរបាយការណ៍ដែលស្នើឡើងស្របតាមមាត្រា ១៨ នៃអនុសញ្ញានេះ ។

២. សម័យប្រជុំគណៈកម្មាធិការត្រូវប្រារព្ធធ្វើជាធម្មតានៅទីស្នាក់ការនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ឬនៅកន្លែងសមស្របមួយផ្សេងពីនេះ អាស្រ័យដោយការកំណត់របស់គណៈកម្មាធិការ ។

មាត្រា ២១

១. តាមរយៈក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គមកិច្ច គណៈកម្មាធិការត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំជូនមហាសន្និបាតនៃអង្គការសហប្រជាជាតិអំពីសកម្មភាពរបស់ខ្លួន និងអាចផ្តល់យោបល់និងផ្តល់អនុសាសន៍ទូទៅដោយផ្អែកលើការពិនិត្យរបាយការណ៍ និងព័ត៌មានដែលទទួលបានពីរដ្ឋភាគី ។ ការផ្តល់យោបល់ និងអនុសាសន៍ត្រូវដាក់បញ្ចូលក្នុងរបាយការណ៍របស់គណៈកម្មាធិការ អមដោយមូលវិចារណ៍របស់រដ្ឋភាគី ប្រសិនបើមាន ។

២. អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិត្រូវបញ្ជូនរបាយការណ៍របស់គណៈកម្មាធិការទៅគណៈកម្មការទទួលបន្ទុកស្ថានភាពស្ត្រី ដើម្បីជ្រាបជាព័ត៌មាន ។

មាត្រា ២២

ភ្នាក់ងារឯកទេសមានសិទ្ធិធ្វើជាតំណាងនៅពេលពិនិត្យការអនុវត្តន៍បទប្បញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះដែលស្ថិតក្នុងក្របខ័ណ្ឌសកម្មភាពរបស់ខ្លួន។ គណៈកម្មាធិការអាចអញ្ជើញភ្នាក់ងារឯកទេសនានាឲ្យដាក់របាយការណ៍ស្តីពីការអនុវត្តន៍អនុសញ្ញានេះក្នុងវិស័យដែលស្ថិតក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃសកម្មភាពរបស់ខ្លួន ។

ផ្នែកទី ៦

មាត្រា ២៣

គ្មានចំណុចណាមួយក្នុងអនុសញ្ញានេះ ធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់បទប្បញ្ញត្តិដែលនាំឲ្យសម្រេចបាននូវសមភាពរវាងបុរសនិងស្ត្រី ដែលអាចមានច្រើនជាងនេះ នៅក្នុងៈ

(ក) ច្បាប់របស់រដ្ឋភាគី ឬ

(ខ) អនុសញ្ញា សន្ធិសញ្ញា ឬកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិផ្សេងទៀតដែលនៅជាធរមានក្នុងរដ្ឋនោះ ។

មាត្រា ២៤

រដ្ឋភាគីសន្យាអនុម័តគ្រប់វិធានការចាំបាច់នៅថ្នាក់ជាតិដើម្បីធ្វើឲ្យសម្រេចបាននូវការប្រើប្រាស់ឲ្យបានពេញលេញនូវសិទ្ធិទាំងឡាយដែលទទួលស្គាល់ក្នុងអនុសញ្ញានេះ។

មាត្រា ២៥

១. អនុសញ្ញានេះត្រូវបើកចំហឲ្យរដ្ឋទាំងអស់ចុះហត្ថលេខា ។

២. អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិត្រូវចាត់តាំងជាអ្នកទទួលតម្កល់ទុកអនុសញ្ញានេះ ។

៣. អនុសញ្ញានេះជាកម្មវត្ថុនៃការផ្តល់សច្ចាប័ន ។ លិខិតុបករណ៍នៃការផ្តល់សច្ចាប័នត្រូវតម្កល់ទុកនៅនឹងអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

៤. អនុសញ្ញានេះត្រូវបើកចំហឲ្យរដ្ឋទាំងអស់សុំចូលជាសមាជិក។ ការសុំចូលជាសមាជិកត្រូវធ្វើឡើងដោយការតម្កល់លិខិតុបករណ៍សុំចូលជាសមាជិកនៅនឹងអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

មាត្រា ២៦

១. រដ្ឋភាគីអាចសុំសើរើអនុសញ្ញានេះបានគ្រប់ពេលវេលាដោយការជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

២. មហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិត្រូវសម្រេចលើវិធានការដែលត្រូវចាត់ ប្រសិនជាមាន តាមសេចក្តីស្នើសុំនោះ ។

មាត្រា ២៧

១. អនុសញ្ញានេះត្រូវចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី៣០ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការតម្កល់លិខិតុបករណ៍ផ្តល់សច្ចាប័ន ឬការសុំចូលជាសមាជិកទី២០ នៅនឹងអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

២. សម្រាប់រដ្ឋនីមួយៗដែលផ្តល់សច្ចាប័នលើអនុសញ្ញានេះ ឬសុំចូលជាសមាជិក ក្រោយពីការតម្កល់លិខិតុបករណ៍នៃការផ្តល់សច្ចាប័ន ឬការសុំចូលជាសមាជិកទី២០ អនុសញ្ញានេះនឹងត្រូវចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី៣០ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការដាក់តម្កល់លិខិតុបករណ៍ផ្តល់សច្ចាប័ន ឬការសុំចូលជាសមាជិករបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ២៨

១. អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិត្រូវទទួល និងផ្សព្វផ្សាយដល់រដ្ឋទាំងអស់នូវអត្ថបទ ខរក្សាទុកដែលរដ្ឋបានធ្វើនៅពេលផ្តល់សច្ចាប័ន ឬសុំចូលជាសមាជិក។

២. ខរក្សាទុកដែលមិនស្របតាមកម្មវត្ថុនិងគោលបំណងនៃអនុសញ្ញានេះ មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើឡើយ ។

៣. ខរក្សាទុកទាំងឡាយអាចដកចេញទៅវិញបានគ្រប់ពេលវេលា ដោយការជូនដំណឹងទៅអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិដែលត្រូវជូនដំណឹងនេះបន្តដល់រដ្ឋទាំងអស់។ ការជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរត្រូវមានប្រសិទ្ធភាពនៅថ្ងៃដែលបានទទួល ។

មាត្រា ២៩

១. រាល់វិវាទរវាងរដ្ឋភាគីពីរ ឬច្រើនជាងនេះ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការបកស្រាយ ឬការអនុវត្តន៍អនុសញ្ញានេះ ដែលមិនអាចដោះស្រាយតាមរយៈការចរចាបាន ត្រូវដាក់ឲ្យមានការសម្រេចដោយអាជ្ញាកណ្តាលតាមសំណើរបស់ភាគីណាមួយនៃគូវិវាទនេះ ។ បើក្នុងរយៈពេល ៦ខែ គិតចាប់ពីថ្ងៃស្នើឲ្យមានអាជ្ញាកណ្តាល ភាគីវិវាទមិនឯកភាពលើការរៀបចំអាជ្ញាកណ្តាលទេ ភាគីណាមួយនៃភាគីវិវាទទាំងនោះ អាចលើករឿងវិវាទទៅតុលាការយុត្តិធម៌អន្តរជាតិ តាមសេចក្តីស្នើសុំ ស្របតាមលក្ខន្តិកៈរបស់តុលាការ។

២. រដ្ឋភាគីនីមួយៗ នៅពេលចុះហត្ថលេខា ឬផ្តល់សច្ចាប័ន ឬសុំចូលជាសមាជិកនៃអនុសញ្ញានេះ អាចប្រកាសថា ខ្លួនមិនជាប់កាតព្វកិច្ចនឹងកថាខណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះទេ ។ រដ្ឋភាគីឯទៀតនឹងមិនជាប់កាតព្វកិច្ចក្នុងកថាខណ្ឌ ១ នេះ ជាមួយរដ្ឋភាគីណាដែលមាន ខរក្សាទុកនេះឡើយ ។

៣. រដ្ឋភាគីណាដែលមាន ខ រក្សាទុកស្របតាមកថាខណ្ឌ២ នៃមាត្រានេះ អាចដក ខរក្សាទុករបស់ខ្លួនវិញគ្រប់ពេល ដោយការជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

មាត្រា ៣០

អនុសញ្ញានេះដែលមានអត្ថបទជាភាសាអារ៉ាប់ ចិន អង់គ្លេស បារាំង រុស្ស៊ី និងអេស្ប៉ាញ៉ុល មានតម្លៃស្មើគ្នា និងត្រូវតម្កល់ទុកនៅអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។

ជាបន្ទាល់នៃអនុសញ្ញានេះ បុណ្ណទូតដែលមានហត្ថលេខាខាងក្រោម ហើយដែលបានទទួលនូវការអនុញ្ញាតយ៉ាងត្រឹមត្រូវ បានចុះហត្ថលេខាលើអនុសញ្ញានេះ ។